

Dosarul nr. Ira-129/2023

1-22007475-01-Ira-24012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 05 aprilie 2022 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Ianuș Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.03.2022 - 05.04.2022;

2. Instanța de apel: 16.05.2022 - 30.11.2022;

3. Instanța de recurs ordinar: 24.01.2023 - 22.02.2023.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 05 aprilie 2022, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Ianuș Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (4) Cod penal, și în baza acestei legi i s-a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Ianuș Ivan în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate de stat la investigarea prezentei cauze penale în sumă de 4384 (patru mii trei sute optzeci și patru) lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, Ianuș Ivan, fiind în relații de concubinaj cu Ianuș Elena, la data de 14.01.2022, aproximativ pe la orele 14:00, fiind sub influența alcoolului, aflându-se în ospeție la Bețiv Valentina, care este mama concubinei sale și care concubina cu Toma Efim, a.n. Xxxxx, în gospodăria situată în r. Edineț, s. Goleni, acționând cu intenție, adică dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor, admițând în mod conștient survenirea lor, având scopul de a cauza vătămări corporale ca rezultat al unui conflict, l-a maltratat prin aplicarea violenței fizice cu deosebită

cruzime, manifestată prin multiple lovituri cu mâinile și picioare în cap și peste diferite părți ale corpului pe Toma Efim, care s-a ales cu suferințe fizice și vătămări corporale grave care au favorizat decesul ultimului la data de 15.01.2022.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 202219C0013 din 09.02.2022, la expertiza medico-legală a cadavrului la Toma Efim, 51 ani, au fost depistate leziuni corporale și anume: trauma cranio-cerebrală închisă, exprimată prin hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural pe stânga, hemoragie subarahnoidiană în focar, hemoragii în trunchiul cerebral, hemoragie sub meningea cerebelului, excoriații și echimoze la față, gât pe stânga, hemitoracele stâng și planta piciorului drept, fractura coastei 10 pe dreapta cu hemoragie în țesuturile moi adiacente, care au fost produse prin acțiunea traumatică repetată a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, în cumul se califică ca grave, periculoase pentru viață, se regăsesc în legătură cauzală cu decesul persoanei. Decesul cet. Toma Efim a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise, manifestate prin hematom subdural pe stângă, hemoragie subarahnoidiana, în focar, hemoragii în trunchiul cerebral și sub meningea cerebelului.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului Ianuș Ivan solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 05.04.2022 emisă în privința cet. Ianuș Ivan învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, judecarea cauzei, adoptarea unei decizii prin care cet. Ianuș Ivan să-i fie aplicată o pedeapsa mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de judecată trebuie să țină cont de prevederile art. 7 și 75 Cod penal, și urmează a se conduce de criteriile ce asigură aplicarea față de acesta a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, deci, conform prevederilor art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

Apelantul a reiterat faptul, că aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, față de cet. Ianuș Ivan nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, această pedeapsă nu reprezintă un mijloc de corectare și reeducare, or scopul procesului penal este ca fiecare persoană să fie pedepsită potrivit vinovăției sale (art.1 alin.(1) Cod de procedură penală), cu aprecierea circumstanțelor cauzei, individualizarea pedepsei reieșind din circumstanțele agravante și atenuante.

A menționat că, la stabilirea măsurii de pedeapsă instanța urma să ia în considerație următoarele circumstanțe: cet. Ianuș Ivan nu prezintă pericol social sporit; la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află; se căiește de cele comise.

Totodată a indicat, că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră nu este eficientă nici pentru corectarea învinuitului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

A notat și la faptul, că Ianuș Ivan se căiește de cele comise, respectiv a conștientizat cele comise, astfel pentru reeducarea și corectarea cet. Ianuș Ivan nu este necesar aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, fiindcă aplicarea unei pedepse mai aspre nu va atinge scopul pedepsei penale.

În baza prevederilor legale menționate mai sus, a susținut că cet. Ianuș Ivan merită să îi fie aplicată o pedeapsă mai blândă în raport cu fapta comisă, având în vedere că nu reprezintă risc pentru societatea umană.

Deci, reieșind din probatoriu pe dosar, din caracterul faptei comise, circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, scopul pedepsei penale îndreptate întru restabilirea echității sociale, declarațiile succesului părții vătămate Bețiv Valentina, a considerat rezonabil aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Odobescu Ghenadie în numele inculpatului Ianuș Ivan și menținută fără modificări sentința.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a constatat că instanța de fond a judecat cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procedură prevăzută de articolul 364¹ Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura pedepsei.

Cu referire la solicitarea apelantului de aplicare a unei pedepse mai blânde, instanța de apel a considerat că nu poate fi admisă, sentința în această latură fiind legală, or la stabilirea acesteia instanța de fond a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin.(2) Cod penal, conform căruia pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv, la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La fel, instanța a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal, conform căruia, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției de respingere a apelului, instanța de apel a menționat că instanța de fond la aplicarea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care, conform legii penale, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave,

săvârșite prin forma vinovăției - intenția, de personalitatea inculpatului care la locul de trai se caracterizează satisfăcător, fiind implicat în frecvente certe cu sătenii săi (f.d.91, vol. I), recunoașterea de către inculpat a vinovăției sale, săvârșirea anterior a infracțiunilor legate de aplicarea violenței, existența condamnărilor anterioare penale pentru săvârșirea de alte categorii de infracțiuni, însă antecedentul penal fiind stins, conform cazierului contravențional, în perioada 01.01.2008-17.01.2022, în privința lui Ianuș Ivan au fost pornite 18 procese-verbale cu privire la contravenție, inclusiv și din domeniul vătămării integrității corporale (f.d.74-75 vol. I), lipsa pretențiilor de ordin material și moral din partea succesului părții vătămate Bețivu Valentina.

Totodată, întru stabilirea tipului și quantumului pedepsei în privința inculpatului Ianuș Ivan relevant s-a luat în considerație și circumstanța atenuantă în temeiul art. 76 Cod penal sub formă de recunoașterea vinovăției.

Instanța de apel a reținut că, instanța neîntemeiat a reținut în privința inculpatului circumstanța agravantă săvârșirea faptei de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, or, o asemenea circumstanță nu este prevăzută de Codul penal și urmează a fi exclusă, totodată, ținând de cumulul de circumstanțe indicate supra, acest fapt ne ducând la modificarea pedepsei în sensul solicitat, or, reținându-se circumstanțele descrise supra din care reiese, că inculpatul Ianuș Ivan nu a pășit pe calea corijării, instanța de apel a fost solidară cu concluzia instanței de fond, că pedeapsa cu închisoare este unica care va duce la atingerea scopului pedepsei penale, corectă fiind și mărimea pedepsei stabilite, în acest sens fiind apreciat ca declarativ motivul că pedeapsa stabilită este prea aspră, acest motiv fiind lipsit de orice suport.

În asemenea circumstanțe, nu poate fi admisă solicitarea apelantului cu privire la aplicarea în privința inculpatului Ianuș Ivan a unei pedepse mai blânde decât cea stabilită or, instanța de fond la emiterea sentinței a motivat suficient soluția adoptată și necesitatea aplicării în privința inculpatului anume a pedepsei sub formă de închisoare, nefiind careva circumstanțe noi întru admiterea solicitării date, or circumstanțele invocate de către apărător au fost deja luate în considerație de către instanța de fond la aplicarea pedepsei, totodată pedeapsa fiind stabilită în noile limite prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța nefiind obligată a stabili pedeapsă la limita minimă prevăzută de lege, în acest sens fiind un șir de circumstanțe enumerate supra, care împiedică stabilirea unei pedepse după cum se solicită în apel.

În opinia instanței de apel, pedeapsa este stabilită cu respectarea prevederilor legale, este echitabilă faptei infracționale săvârșite, este în corespundere cu împrejurările cauzei, instanța de apel considerând că, va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

La acest capitol, instanța de apel a notat că, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, pedeapsa a fost stabilită corespunzător gravității faptelor și personalității inculpatului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea procesuală pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești inferioare declară recurs ordinar avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, în termen, prin care fără a indica vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor atacate, cu emiterea unei noi decizii potrivit căreia inculpatului Ianuș Ivan să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele:

- la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de judecată trebuie să țină cont de prevederile art. 7 și 61, 75 Cod penal, și urmează a se conduce de criteriile ce asigură aplicarea față de acesta a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Deci, conform prevederilor art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală;

- aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, față de cet. Ianuș Ivan, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă. Această pedeapsă nu reprezintă un mijloc de corectare și reeducare;

- recurentul menționează că la stabilirea măsurii de pedeapsă instanța urma să ia în considerație următoarele circumstanțe: cet. Ianuș Ivan nu prezintă pericol social sporit; la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află; se căiește de cele comise;

- avocatul menționează că cet. Ianuș Ivan se căiește de cele săvârșite, respectiv a conștientizat cele comise, astfel pentru reeducarea și corectarea cet. Ianuș Ivan nu este necesar aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, fiindcă aplicarea unei pedepse mai aspre nu va atinge scopul pedepsei penale;

- reieșind din probatoriu pe dosar, din caracterul faptei comise, circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, scopul pedepsei penale îndreptate întru restabilirea echității sociale, declarațiile succesorului părții vătămate Bețiv Valentina, avocatul consideră rezonabil aplicarea unei pedepse mai blânde.

6. Pe marginea recursului declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.*

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, nu indică nici un temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă critică pedeapsa stabilită acestuia, temei ce se încadrează la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar prima instanță și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului.

Prin urmare, din materialele cauzei se atestă faptul, că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte. Or, circumstanțele comiterii faptei și rolul condamnatului la comiterea infracțiunii, a comis o infracțiune deosebit de gravă, din intenție, soldată cu decesul lui Toma Efim, circumstanțe atenuante în privința inculpatului au fost reținute – recunoașterea vinovăției.

La fel, se reține, că datele menționate de către avocat cu privire la faptul că inculpatul nu prezintă pericol social sporit, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se căiește de cele comise, au fost luate în considerație la stabilirea măsurii de pedeapsă inculpatului de către prima instanță.

Așadar, Colegiul penal conchide că pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță și menținută de către instanța de apel este una echitabilă în raport cu cele săvârșite, la stabilirea ei instanțele judecătorești inferioare au ținut cont atât de scopul preventiv și educativ al pedepsei, de împrejurările în care a fost comisă fapta, circumstanțele cauzei, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și de pericolul social pe care îl prezintă inculpatul în societate.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a menținut sentința, motivând corespunzător temeiurile neaplicării unei pedepse mai blânde.

Astfel, la caz, circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, fiind implicat în frecvente certe cu sătenii săi (f. d. 91, vol. I) atitudinea și consecințele infracțiunii, întemeiat au fost considerate ca circumstanțe, ce nu pot condiționa aplicarea unei pedepse mai blânde nonprivative de libertate, după cum indică apărarea, instanța de apel întemeiat a menținut sentința, prin care i-a fost stabilit inculpatului Ianuș Ivan, să execute pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, instanța de recurs ordinar reține, că prima instanță corect a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive ce ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Ianuș Ivan să nu execute pedeapsa cu închisoare, prevăzută de lege, astfel solicitarea avocatului privind aplicarea unei pedepse mai blânde este neîntemeiată, or, după cum s-a menționat, inculpatul nu este la prima abatere, anterior a fost condamnat pentru infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, antecedentul penal fiind stins, conform cazierului contravențional în perioada 01.01.2008 – 17.01.2022 în privința lui Ianuș Ivan au fost pornite 18 procese-verbale cu privire la contravenție, inclusiv și din domeniul vătămării integrității corporale (f. d. 74-75), lipsa pretențiilor de ordin material și moral din partea succesorului părții vătămate Bețivu Valentina.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, temei de a interveni nu s-a constatat. Din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile, precum că instanța de apel nu a motivat suficient imposibilitatea aplicării unei pedepse nonprivative de libertate, fiindu-i aplicată cea mai aspră pedeapsă, iar circumstanțele invocate de recurent nu sunt în stare să schimbe soluția.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept invocate, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Ianuș Ivan de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Ianuș Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 martie 2023**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie